

SLOVENSKA MISEL

SLOVENIAN NEWSPAPER

TORONTO, ONT., DECEMBER 1964

LETO III. ŠTEV. 12

Vprašal si me otrok moj, če bo že jutri božič. Teško že čakaš drevesca in jasic in lučic in prazničnega vzdušja in daril. Takole k meni sedi in roko mi daj, pa ti bom povedala, kdaj bo božič.

Morda bo zunaj snežilo in bodo pisano okrašene hiše pravljичno lepo blestele skozi roje snežink. Morda bo jasna noč, da bodo kristalno mrzle zvezde slovesno migljale visoko tam gori Bogu Očetu pod vznožjem. Postavili si bomo drevesce, naredili v kotu jaslvice, na gramofon bomo dali božične plošče, v očeh nam bodo iskriale pisane lučke. Potem bomo pokropili in pokadili hišo in odmolili rožni venec. Zunaj bo že davno tema. Nocoj se avtomobili na cesti pred hišo vozijo tiše. Tudi v hiši je svečano in tiho, ker nocoj je sveti večer.

BOŽIČ

Ko se bodo tvoje utrujene oči zaprle, se bo zgodilo. Kristus se bo rodil. Marija bo spoštljivo pokleknila ob jasli pred čudovitostjo božje vse-mogočnosti, ki se je skrila v to drobno dete. Sveti Jožef se bo naslonil na grčavo popotno palico in se zamaknil v božjega Sina v jaslcah. Počasi in po prstih bodo prihajali pastirji, ki jih bo privabila angelska pesem. Od daleč bodo obstali in zastrmeli v slutnji božje bližine. Drhtavica jih bo spreletavala po hrbtu, solza bo spolzela v brado, pa se roka ne bo premaknila, da bi jo otrla. Angelove besede in izraelsko pričakovanje Mesija se je uresničilo — rodil se je danes v mestu Davidovem zveličar, ki je Kristus Gospod.

H. G.

IVAN PREGELJ:

LILIJA MOGOTA

Oče Placid je zapel s tresočim glasom "Slava Bogu na višavi". Jeknila so zvonila, orgle in srca človeška. Oče Placid je bil hladen računar, prirodoslovec in zgodovinar. Vse življenje ni mislil nikoli na merjeno besedo in pesem. Tisto uro pa se mu je vzelo v besede in je pel v šumeči kor, kakor mu je vrelo iz srca. Takole je pesnil:

"Gospa, kraljica nebes in zemlje, mati in devica, Sladka, Sveta, Tajna! Zarje so Tvoje, Tvoji so tečaji zemelj, v Tvojem sozvočju pojo pesem vseh pesmi Materi ljubezni in odrešenja: Zdrava, zdrava, zdrava!"

"Kaj je zvezda jutranjica? Kaj je sonce v poldnevu? Kaj je luna v molku poletne noči? Sanja, solza, pesem? Marija, božja Mati! Ti si moja sanja, moja solza, moja pesem! v poldnevu! Marija mesečina sredi noči"

"Skrjanec se proži iz setev pod nebo. Slavec mrje v logu in sencah noči. Kam bi se povzpel jaz, da bi višje pel, Marija, Mati božja, kam

bi se skrila, da ne bi usahnil spričo sladkosti, ki je vame iz Tebe, Marija, Pesem vseh pesmi?"

"Našel, bi da bi zapel. Zajel bi, da bi ogrel. Vsa srca ogrel, vse duše razvnel od jutra do jutra: Zdrava, zdrava, zdrava! Le kje bi našel, le kje bi zajel? O Mati! Saj imam! Saj bom ogrel! Mati! Srce vsega stvarstva, zaklad vsega bogastva! Otrok Te ima in stavec Te ima v ljubezni in besedi od početka, vedno zopet v eni besedi: mati, mater, madre, Mutter . . . V ljubezni od početka: moja, tvoja, mea, mia, meine . . . Mati, Mati, Mati!"

"Mati božja, Mati mater, kraljica miru in sprave! Prosi za nas!"

Tako se je razvnel iz pobožnega ganotja v krasno besedje oče Placid, ko je šumel kor božično Slavo. Tedaj je pesem utihnila. Oče Placid je bral berilo in potem oznanil blagovest:

"In angel jim je rekel: Ne bojte se, zakaj glejte, oznanim vam veliko veselje, ki bo vsemu ljudstvu; ker

danes se vam je rodil Zveličar, kateri je Kristus Gospod . . . Slava Bogu na višavi in na zemlji mir ljudem, ki so dobre volje."

Ni še dobral duhovnik veselega oznanila, ko mu je presunila dušo prečudna bridkost. Glas mu je zadržtel, solze so mu navrele v oči. Brezmejno gorje, kakor ga občutimo ob najbridkejšem slovesu, mu je zalilo srce. Prav kakor duhovniku je bilo vsem drugim, ki so bili pri tisti polnočnici v cerkvi na Brezjah. Nevidna moč je obrnila oči vseh v višave. Strmelje so oči, niso videle. Bil je v cerkvi slepec. Tisti trenutek je razširil roke in rastle kakor da plava v vis. Obličje strahotno potegneno, blede kot prtena krpa, je bilo preobrazeno, bolno do smrti in srečno do blaznosti.

"Vidim," je vzkliknil. "Vidim ženo v nebo vzeta. Luna je ji pod nogami, sonce jo ožarja in dvanajst zvezd se ji spletlo ob glavo. Slavite, slavite!"

Tako se je vrnila nebeška Romarica kot poslušna dekla Gospodova ob uri in misli, kakor je želel njen Sin . . . Nebesa so ji srela nasproti in ji pela. Ona pa je vzhajala v sladkem domotožju, k Sinu, k svojemu Sinu in Stvarniku. Od Njenega sladkega domotožja je rosilo na zemljo v srca človeška, v žalostna slovenska srca.

Bil je vonj slajši od besede, bele lilije, gartrože, mirte in jasmína. Vse dobre slovenske duše je opojil in opajal vsevdil . . .

"Lilija mogota! Prosi za nas!"

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE
IN SREČNO NOVO LETO

želi vsem Slovencem

UREDNIŠTVO IN UPRAVA
"SLOVENSKE MISLI"

Cerkev v Latinski Ameriki

Za današnji položaj Cerkve v Latinski Ameriki je najbolj značilno to, da nima zadosti duhovnikov. To velja prav za vso Latinsko Ameriko brez izjeme. So slučajji, da ima en sam duhovnik na skrbi 50.000 ljudi ali še več. In kaj naj v tem slučaju napravi? More še kaj drugega kot krščevati, na smrt pripravljati in pa na treh, štirih krajih malo katekizma poučevati kot pripravo na prvo spoved in obhajilo?

Glede duhovnikov so na zadnjem mestu Gvatemala, Bolivija, Brazilija, Honduras. Med najboljšimi so države Kolombije, Ekvador in Čile. V nekaterih vročih obmorskih pokrajinah sploh ni duhovniških poklicev, v klimatično zmernejši notranjosti jih je pa kar precej.

Čeprav je verski nivel tako nizek, boste le redko našli človeka, ki bi se iz vere norčeval. Ravno nasprotno! Vsi pravijo, da so dobri katoličani in zelo verni. Največja žaljivka zanje bi bila ta, če bi jim kdo zabrusil, da so brezverci. Vendar, ko vprašate človeka, ki trdi, da je zelo dober katoličan, kdaj je bil zadnjič pri spovedi, vas bo prese-netil z odgovorom, da še nikoli in da tudi nobenega greha nima... In obhajilo in maša in poroka v cerkvi...? Nič! Za te ljudi je vera le še čustvo. Tudi če živi z več ženskami, če je za par vinarjev krivo prisegel pred sodnikom, če je za malo več denarja človeka ubil, kar ni tako redko, še vedno trdi, da je dober katoličan. Nič koliko svetnikov bo imel nastavljenih v svojem stanovanju. Pred cerkvijo se bo vedno odkril in napravil nekaj, kar bi bilo znamenje križa. In vendar ne živi po veri, niti ne ve, kaj prazprav vera je.

Ravnokar opisan tip katoličana v Latinski Ameriki prevladuje. Med tistimi, ki vrše verske dolžnosti, je pa nekaj tako gorečih in požrtvovalnih, da jih mora vsakdo občudovati. Kot Mehikanci pred slabimi 40 leti bi bili pripravljani dati življenje za Bogal

IMETJE

Španski kolonijalni sistem je vplival na latinsko ameriško Cerkev še v nekem drugem smislu. Vsaj ponekod je Cerkev dobila veliko zemlje, haciendas, s katero se je vzdrževala. Z besedo vzdrževanje tukaj razumemo zidanie cerkvenih zgradb, šol, kolikor jih je bilo, bogoslužje in preživljanje duhovnikov.

Šele v zadnjih 10 letih je tudi v tem pogledu prišlo do neke revolucije. Cerkev deli svojo zemljo brezplačno ali pa za majhno odškodnino med tiste, ki je nimajo.

Ta način postopanja se je na prvi zgljed zdel nevaren: Cerkev bo prišla ob vse dohodke. Vendar je pravilno razumela, da bi bilo zanjo bolj nevarno, če bi ostala z zemljo, ki je bila ponekod slabo oskrbovana, na drugi strani je bilo pa toliko ljudi, ki bi jo radi obdelovali, a je niso imeli. Komunisti so dan z dnem predstavljali Cerkev zaveznico kapitalistov kot veleposestnika, ki je popolnoma enak vsem drugim bogatinom.

Odločitev škofov je bila vernikom vseč, komunisti pa so nenadoma ostali brez kosti, ki so jo toliko let in s takim veseljem glodali: Cerkev je kapitalistična ustanova, katero je treba uničiti. Če bo Cerkev znala pregovoriti vernike, naj ji pomagajo vzdrževati zlasti šole, je pa drugo vprašanje.

Menda nobeden več, ki je prebral, kar smo doslej nanizali, ne dvomi, da je Cerkev od Mehike do Ognjene zemlje v težkem položaju.

ZDRAVILA

Bilo je po zadnji svetovni vojni, ko je Rim ugotovil, da se položaj Cerkve v Latinski Ameriki slabša. Pij XII. je ukazal kongregaciji za redovnike, naj se obrne na vse redovne generale in jih prosi, naj pošljejo v Ameriko čim več duhovnikov. Redovna kongregacija je v prvi vrsti pritiskala na Špance. Tem se ne bi bilo treba učiti novih jezikov. Vrh tega ima Španija veliko duhovniških poklicev. To je bil prvi korak najvišje oblasti v Cerkvi: Čim več duhovnikov zlasti Špancev, naj gre pomagat.

Vendar en korak še ni zadosti. Ker se v Latinski Ameriki prebivalstvo silno množi, bo tam leta 2000, torej prej kot v 40 letih, pol milijarde ljudi. In za take mase ne bo dovolj, če bo šlo vsako leto k njim par sto misijonarjev. Zaradi njih se položaj bistveno ne bo spremenil.

Rim je moral iskati še druge poti. Naj gredo evropski duhovniki pridigat misijone v Ameriko... Na stotine profesorjev po semeniščih in kolegijih, ki so med počitnicami več ali manj prosti, naj gre pomagat Amerikancem. In tako so se začeli misijoni, kot jih Cerkev do 20. stoletja ni poznala. V nekatera večja mesta kot n. pr. Buenos Aires je šlo par tisoč tujih misijonarjev, katerim so pomagali tudi domačini.

Misijonarji so imeli pred očmi štiri sovražnike: versko nevednost, komunizem, protestante in prostozi-darje. Poudarjali so važnost zakramentov, prosili starše, naj izpolnijo svojo dolžnost in versko vzgoje svoje otroke, mlade ljudi, ki so verni, so rotili, naj pridejo na pomoč Cerkvi kot laični apostoli.

Uspehi vsaj trenutni, so bili veliko boljši, kot so jih organizatorji misijonov pričakovali. Tako je v Boliviji več tisoč rudarjev v starosti od 20 do 50 let istočasno prejelo prvo sveto obhajilo. Nekaj znanih komunistov se je vrnilo v Cerkev. Samo v državah Srednje Amerike so misijonarji uredili okrog 85 tisoč zakonov. Vendar so bili marsikje uspehi le trenutni. Latinski Amerikanec je čustven in taka stvar kot je misijon, ga hitro gane. Ko misijonarji odidejo, bo šel po stari poti naprej.

Latinska Amerika potrebuje stalnega zdravila. In to je Rim začel pripravljati na različnih krajih Evrope in Amerike. Sveta stolica je ustanovila semenišča za vzgojo evropskih duhovniških kandidatov, ki naj bi odšli v Ameriko za stalno in uspehe, ki so jih dosegli misijoni, varovali. Bodočnost bo povedala, koliko bodo ta semenišča, ki so bila ustanovljena šele pred nekaj leti, Latinski Ameriki res pomagala.

In še nekaj drugega priporoča cerkvena oblast: Naj posamezne škofije, ki imajo veliko duhovnikov, prevzamejo v svojo oskrbo ameriške škofije, ki so skoraj brez duhovščine. Nekatero španske škofije so se za ta poizkus že odločile. Pokazalo se je, da so bili rezultati nad vsa pričakovanja. Škofje so žrtvovali nekaj svojih najboljših duhovnikov, ki so v Ameriki zaorali na globoko. Tako je španska škofija Victoria prevzela škofijo Los Rios v Ekvadorju, ki je imela samo 10 svojih duhovnikov. Špancev je prišlo nekaj nad 50. In kot neke vrste plačilo za njih versko kulturno delo je ekvadorska vlada dovolila, da je bil eden izmed španskih škofov imenovan za škofa te ekvadorske škofije, čeprav ekvadorska ustava izrecno prepoveduje, da bi kak tujec mogel postati škof ene izmed tamkajšnjih škofij.

Skoraj gotovo bo na vesoljnem cerkvenem zboru prišlo do predlogov, naj se te vrste postopek redno dovoljuje. Morda bo Rim sam svetoval tistim škofom, ki so glede duhovnikov bogatejši, naj nekaj svojega bogastva odstopijo revežem. Če bi se škof upiral, mu bodo dali mir, to se pravi upokojili ga bodo, na njegovo mesto, bodo pa postavili drugega, ki bo imel širša obzorja in bo videl ne samo svoj vinograd, ampak ves Gospodov vinograd.

Pri reševanju Latinske Amerike sodelujejo tudi kanadski škofje. Prevzeli so vodstvo in vzdrževanje velikega semenišča v Hondurasu. Zalagali bodo semenišče s profesorji in tudi ekonomsko vzdrževali nje in bogoslovce. Posamezni kanadski škofje so že prej žrtvovali enega ali več duhovnikov in ga poslali na jug. Združene države so vedno raje dajale denar kot ljudi. Kot je med du-

hovniki le malo misijonarjev med pogani, tako jih ni veliko, ki bi odšli k latinskim bratom. Velika in častna izjema je kardinal Cushing iz Bostona, ki je šel večkrat osebno v Peru in drugod. Ustanovil je tudi duhovniško družbo, katere člani bodo delali v Latinski Ameriki.

Omahovanje Amerikancev je deloma razumljivo. Le težko se naučijo španščine in portugalsščine. In kadar se jo nauče slovnično, jo izgovarjajo tako, da jih je težko razumeti. Moramo pa biti pravični in jim priznati, da so se nekateri ameriški misijonarji čudovito izkazali v Boliviji, Santo Domingo in Braziliji. Mislimo na požrtvovalnost, s katero so se odpovedali udobju, ki so ga bili doma navajeni.

So vsi ti ukrepi Cerkve v prid Latinske Amerike zadostni? Nikakor ne. Ker bo v letu 1980, torej čez 16 let, v Latinski Ameriki več kot polovico vseh katoličanov na svetu, se bo morala druga polovica pripravljati, da jim pomaga. Ali ni krivično, da je v isti Cerkvi ponekod en duhovnik za 500 ljudi, drugod pa za 50.000?

V Latinski Ameriki se vrte v neke vrste začaranem krogu. Ni duhovniških poklicev, ker ni krščanskih družin. Krščanskih družin pa ni, ker ni duhovnikov, ki bi mladino pripravili na zakon. Zdravilo je Cerkev že izbrala: tuji duhovniki morajo priti, da domače družine ozdravijo in tako priključijo v življenje nov duhovniški rod.

Zaključimo s temile ugotovitvami:

1. Cerkev v Latinski Ameriki je v težkem položaju.

2. Diagnoza, ki so jo napravili za to poklicani, pravi, da bolezen ni smrtno nevarna. Latinski Amerikanec, čeprav versko neveden, je daleč pred evropskim ali severno ameriškim poganom.

3. Ker je Latinska Amerika rahitičen ud Cerkve, ji morajo drugi udje priti na pomoč.

4. Zdravila, ki so se doslej uporabljala, so bila vsaj trenutno uspešna. Da bo njih uspešnost trajna, Amerika potrebuje več duhovnikov.

5. Kot nikjer, tudi v tem slučaju ne pomaga jamranje, ampak delo.

6. Če gledamo v zgodovino, se nam vriva misel, da se je ta boleča rana pripravljala več stoletij. Latinska Amerika je bila površno pokristjanjena in mnogo je škodovala pretesna povezanost med špansko oziroma portugalsko državo in Cerkvijo. Cerkev je še dolgo po odhodu Špancev hote ali ne hote ostala z vezmi, ki so jih ji oni nadel.

7. Kuba je bila zadnji, a najglasnejši opomin, kaj lahko doleti vso Latinsko Ameriko, če ji svobodni svet ne bo pomagal na noge gospodarsko, Cerkev pa versko.

S.B.

"ZLATO VEČNEGA JUDA"

I.

"Zlato večnega JUDA" je naslov slovenskemu prevodu povesti izpod peresa argentiskega pisatelja Huga Wast-a. Opisuje judovske denarne mogotce, ki imajo v svojih brezvestnih kleščah gospodarstvo vsega sveta. Skrbno skriti za neprodornimi kulisami, vodijo svetovno politiko, odločajo o vojni in miru, se igrajo z državniki kot z lutkami. Njih glavni cilj je dobiček in oslabitev krščanske morale in družbe.

Še širšo in globljo obtožbo judovstva najdemo v takoimenovanih Sionskih Protokolih. Ta knjiga se je pojavila pred kakimi sto leti v Rusiji. Protokoli naj bi bili zapiski tajne seje vodilnih judovskih osebnosti nekje v Švici. Z zadovoljstvom ugotavljajo uspeh svojih dotedanjih podvigov za uničenje krščanstva in kujejo še temeljitejše načrte za bodočnost. Tu najdemo trditev, da so vsa moderna protiverska gibanja le sad judovskega sovraštva do Kristusa in vsega krščanskega.

"Zlato večnega JUDA" je sam na sebi dobro spisani plod bujne domišljije, ki se je deloma oprla na dejansko ravnanje in ambicije mnogih severno in južno ameriških bogatašev, med katerimi se najdejo seveda tudi nekateri Judje. Sionski Protokoli so pa slabo posrečena fabrikacija ruskega plemenitaša, ki sku-

ša podpreti pogrome carske vlade. Le brati jih je namreč treba, če se hoče človek prepričati o njih neprirodnosti. Toda na žalost ti knjigi nista le plod bujne ali razbolele fantazije dveh posameznikov, pač pa sta izraz splošno razširjene miselnosti. Ta miselnost najde svoj strašni višek v Goebbelsovem dnevniku. Hitlerjev propagandni minister se veseli dejstva, da imajo nacisti toliko milijonov Judov v svoji oblasti. Posebno v zadnjih letih vojne so ti postali žrtev onemogle nacistične besnosti, ki se je znesla nad njimi, da se maščuje nad izmišljeno mednarodno judovsko zaroto proti "Čisti arijski rasi in tisočletni nemški kulturi". Churchill, Stalin in Roosevelt so Goebbelsu in drugim članom Hitlerjeve drhali le hlapci judovskih denarnih interesov.

II.

Antisemitizem je starejši od krščanstva. Po vsem svetu raztresenim Judom — večina jih je za časa Kristusa živela izven Palestine — je poganski svet zameril, da se ne vtopijo v okolje in ne prejmejo vere dežele, v kateri prebivajo. Podzavestna nevoščljivost, ki se nehote pojavi v manjvredni veri spričo večvredne, pa tudi judovska ekskluzivnost in ozkost so povzročila krvave protijudovske izgrede v mnogih mestih sta-

rega poganskega sveta. S pokristjanjenjem rimskega imperija antisemitizem ni izginil: rezka polemika med kristjani in Judi je stare pred sodke ohranjala pri življenju. Judje so bili tudi v novem svetu manjšina, ki se ni hotela vtopiti v večino.

Nestrpni srednji vek, španska inkvizicija in brutalni moderni nacionalizmi so storili Judom neštete krivice. Zanikati vso osnovo prav vsem protijudovskim očitkom je seveda nemogoče; toda vsak narod ima svoje ničvredneže — da jih je med Judi več kot med kristjani ni mogoče dokazati.

Tisočletja preganjanja in zapostavljenja so napravila Jude v silno žilav, odporen in podjeten narod. Težko bi bilo preceniti njih doprinos k razvoju in napredku moderne evropske kulture: število judovskih znanstvenikov in umetnikov zadnjih dvesto let je presenetljivo visoko. Vzrok temu je brez dvoma zavest, ki jim je prešla v meso in kri, da mora biti pripadnik osumljene manjšine nadpovprečen, če hoče doseči enakost.

III.

Kristjani se ne znamo vselej ubraniti občečloveške skušnjave iskati krivca svojih težav izven sebe. Ko se nam posreči zvaliti krivdo na drugega, uživamo prijeten občutek nedolžnosti in svete jeze. Ni si nam treba spraševati vesti in beliti glave s kompliciranimi problemi. Krščanska družba je na žalost ze često na-

prtila Judom odgovornost za lastno gnilobo. In svojo krivičnost je podprla še z verskimi argumenti: Judje so vendar od Boga prekleti narod, ki je umoril njegovega Sina.

Vatikanski cerkveni zbor je to naziranje ostro obsodil. Bog, ljubeči Oče vseh ljudi in narodov, ne prekolne nobenega ljudstva. Bogomorilstva ni bilo krivo judovsko ljudstvo nikoli. Le peščica Judov je vedela, kaj se godi v Jeruzalemu, ko so sodili Kristusa. In celo tisti, ki so ga krivično sodili, se niso zavedali, da je Bog. Nekateri cerkveni zgodovinarji so mnenja, da je večina Judov sprejela krščanstvo — posebno tisti, ki so živeli v današnji Siriji in Iraku. Ta večina seveda ni ohranila svoje narodnosti, ker se je postopoma priključila kristjanom drugih porekel.

Pravi kristjan bo Judom v svojih mislih, besedah in dejanjih izkazoval le ljubezen. Čas je že, da se znebimo raznih bajk o moči "mednarodne čifutarije", ki, zvezana na skrivnostni način s framasoni, hoče zlomiti krščansko moralno hrbtenico, da bi potem zavladala nad žibkimi sužnji. Posnemajmo svojega Učenika, ki je še na križu molil za svoje sodnike, in apostola poganov, ki je bil ponosen na svoje judovsko poreklo, ki je prinašal blagovest najprej Judom in potem poganom, in katerega "srčna želja in prošnja zanje od Boga je, da bi se zveličali" (Rimlj 10:1).
A. A.

Ob jugoslovanski gospodarski krizi

Osmi kongres Zveze jugoslovanskih komunistov, sklican v začetku meseca decembra tega leta, je potekal v znamenju gospodarske krize, ki vsak dan bolj grozi državi in jo šibi tako moralno kot politično.

Kriza ni tajna stvar. Evropski listi in radijske postaje pišejo in govore o njej že mesece. Iz Pariza je poročila o jugoslovanski krizi oddajal pred dvema mesecema celo radio.

Komunistično načelo, pravzaprav najvišji ideal, ki zahteva da naj vsakdo dela po svojih močeh in dobiva od skupnosti po svojih potrebah, se je izkazal prav v Jugoslaviji nerealističen in neizvedljiv. Ljudje bi morali biti vsi svetniki, če bi se kaj takega res hotelo doseči. Toda komunisti so prvi, ki svetnikov ne pripoznavajo, prvi, ki vse polagajo le na to borno zemsko življenje: in kot dialektična posledica tega se je korupcija kaj kmalu pokazala prav pri komunistih samih, ki državo v celoti upravljajo. Nič niso pomagale denarne injekcije Združenih Držav Amerike.

Dober pogled na vzroke in bistvo te krize nudijo že sama gesla in naslovi, ki jih dan za dnem srečavamo po jugoslovanskih časopisih. Naj jih tu navedemo le nekaj, vzetih iz slovenskega lokalnega lista ("Primorskih novic"):

"Pravega delavca na pravo mesto! (7. avgusta)

"Standard zaposlenih mora ostati vsaj na prejšnji ravni!" (28. avgusta).

"Več potreb kot sredstev" (28. avgusta)

"Delu večjo cenol!" (11. septembra).

"Rozširiti kooperacijo" (25. septembra).

"Proti pretiranim investicijam" (25. septembra).

"Nov položaj državljana" (25. septembra).

"Intenzivneje gospodariti" (2. oktobra).

"Večja osebna odgovornost" (20. oktobra).

"Krivice v standardu" (18. oktobra).

"Naš žep je ob sapo" (18. oktobra).

"Dohodki in učinek (23. oktobra), itd., itd.

Jugoslovanskega izseljenca, pa naj bo to izseljenec iz katerihkoli razlogov, mora prevzeti žalost ob vsem tem, žalost nad trpljenjem, svojega ljudstva — pa tudi če tega ljudstva nikoli več ne bo videl.

Žalostno je, da je treba še po dvajsetih letih tarnati, da ni pravih ljudi na pravih mestih. Zakaj se danes govori, v Jugoslaviji, da članstvo v komunistični stranki ne sme predstavljati nikakršnih prednosti pri delu? Če se o tem govori, potem je to še en dokaz, da komunisti še vedno zavzemajo, ne glede na sposobnost, vodilna mesta ne le v politični upravi države, ampak tudi v gospodarstvu. Saj v to-

talitarni komunistični državi drugače sploh biti ne more!

Žalostno je, da se mora po dvajsetih letih danes priznavati, da nekaj ni v redu v odnosih med preprostim človekom in oblastmi, da 260 raznih vrst potrdil, ki jih človek rabi v svojem vsakdanjem življenju le dokazuje, da oblasti človeku ne zaupajo. Čemu pa se potem taka oblast naziva "ljudska"?

Slabo vodstvo in nezaupanje: to sta dva pglavitna vzroka vseh sedanjih težav Jugoslavije. Tretji, direktna posledica omenjenih dveh, pa je gospodarski ustroj države, urejen tako, da ima, komunistična stranka, ali prezaprav njeni vodilni organi, popolno oblast nad njim. Ta ogromni aparat, v katerem se je celo strokovnjakom dostikrat težko znajti, je višek absurdnega. In nje-

VESEL BOŽIČ IN SREČNO NOVO LETO

želi vsem rojakom

DRUŠTVO SLOVENCEV

BARAGA

in SLOVENSKI SVET

Slomsku in Baragu na oltar - krajšo pot?

Ker se mnogi jezijo in godrnjajo, da se vse predolgo vleče/ ker se ji-ma mnogi priporočajo v bolezni in drugih težavah; ker mnogi molijo, da bi se Slomšek in Baraga čimprej dvignila na oltar in ker je bilo po njunih priprošnjah že več uslišanj, bi bilo prav, da zapišemo v "Slovensko misel", kar poroča v zvezi s tem v avstralskih "Mislih" njihov urednik p. B. Ambrožič. Takole je zapisal:

"Če bo to sprejeto, kar je predlagal na vesoljnem zboru v Rimu belgijski kardinal Suenens, bo kar imenitno. Potem se bo skrajšala pot na oltar Slomšku in Baragu — pa še komu drugemu ki je to zaslužil. Kardinalova misel je izvrstna in vredna vse podpore.

Najprej je potožil, da proces za beatifikacijo in kanonizacijo oltarnih kandidatov predolgo traja in preveč stane. Tisto tako temeljito preiskovanje v Rimu se vleče in vleče, seveda mora biti plačano. Toda ali je treba, da strogi predpisi še nadalje veljajo? Kardinal misli, da to ni potrebno in njegov predlog je tak."

Vemo, da je v dviganju na oltar svetniško živčih in umrlih vernikov dvojna stopnja. Prva stopnja je takozvana "beatifikacija", ki svetniškega kandidata proglasi za "blaženega". Z latinsko besedo se tak imenuje "beatus." Sme se častiti v cerkvi in sme se mu postaviti oltar, celo sama cerkev. Vendar le v po-edinih škofijah in redovnih druž-bah, ne pa v vesoljni Cerkvi.

Tako imajo Hrvatje svojega blaženega, Nikolo Taveliča, in v Mel-bournu mu je hrvaška cerkev posvečena.

Druga stopnja je "kanonizacija", ki pride pozneje in proglasi kandidata za svetnika. Po latinsko je tak "sanctus". Njegovo češčenje se raztegne na vso Cerkev.

Kardinal Suenens predlaga, da bi papež prepustil "beatifikacijo" škofom v dotični pokrajini, kjer je oltarni kandidat živel in umrl, tam bi ga potem tudi častili kot "blaženega." Saj ima vsak oltarni kandidat v prvi vrstvi pomen za svoj kraj in za svoj narod. Šele, če bi se skazalo v teku časa, da bi krajevni "blaženi" lahko imeli velik pomen za vesoljno Cerkev, bi naj sledila "kanonizacija", ki bi jo po skrbni preiskavi opravil sam papež.

Nobenega dvoma ni, da bi Cerkev ta predlog lahko sprejela, ker je vsa zakonodaja glede itak njena zadeva. Kristus ni v tem pogledu ničesar predpisal, apostoli tudi ne. Gre le za to, da vrhovna cerkevna oblast tak predlog spozna za dober in ga sprejme. Ne vemo, koliko podpore je predlog dobil na vesoljnem zboru. Kaj misli o njem papež, je še neznano. Upajmo, da ne bo ostalo zgolj pri predlogu, prej ali slej bo verjetno prodril.

Če bo prodril, bo Slomškova beatifikacija zadeva škofov Jugoslavije, morda samo Slovenije. Škofijski proces je itak že zaključen in ni škofa v Jugoslaviji, ki bi ne bil vnet za to zadevo. Glede Baraga bi verjetno imeli besedo škofje v Ameriki, ki ga vsaj po večini tudi dobro poznajo in se zavedajo, da ni treba dvomiti o njegovem svetništvu.

Molimo, da bi predlog kardinala Suenensa ne ostal glas vpijočega v puščavil!"
Pripredil L. A. st.

OB JUGOSLOVANSKI GOSPODARSKI KRIZI (Na daljevanje)

gova stalna kriza to jasno dokazuje. In ker drugega ne kaže, se skuša ta ustroj danes spremeniti. Državni kapitalizem naj bi se zamenjal z združnim kapitalizmom, nekako po vzorih starega združništva, ki so ga dobro poznali naši starši. Z druge, ustanove, tovarne, i.t.d, naj bi svobodno razpolagale s svojim kapitalom, naj bi si svobodno konkurirale, naj bi se svobodno razvijale in cvetele, ali pa propadle če nerentabilne in nezmožne življenja.

Ideja je še kar lepa, boljša vsekakor od dosedanjega državnega kapitalizma. Če bi se znala pošteno izvajati, bi morda celo uspela, kot uspeva v skandinavskih državah — poleg privatnega kapitala.

Toda pod absurdnim in prisilnim vodstvom komunistične stranke, ki že samo po sebi predstavlja gorostasno socialno krivico, bo tudi ta rešitev ostala nestvarna, obsojena že vnaprej na neuspeh.

In zopet se bo, čez nekaj let, tar-

nalo, da ni pravih ljudi na pravih mestih, da je človeku treba dati "nov položaj", več pravic, več zaupanja itd. In zopet bo treba, kot se je to zgodilo pred mesecem dni, prisilno ukinjati vse "investicije" in blokirati za nedolosten čas vsak rast gospodarskih ustanov, češ da so te investicije nerealne, da bi povzročile inflacijo, krizo, itd.

Rešitev iz te stalne zagate, ki traja že celih dvajset let, je samo ena. Sprašujemo se:

Kedaj se bodo komunisti, kot stranka, priznali v zmoti in pustili, da tudi kdo drugi poskusi pri vodstvu države in njenega gospodarstva? Kedaj bodo dali ljudstvu pravico, da res odloča o lastnem vodstvu? Saj tudi takrat ne bo vse šlo kot bi hoteli, tudi takrat bodo težave, morda celo velike težave, kot jih vsak dan vidimo tu, v deželah zapadne demokracije.

Toda kljub temu bo boljše, mnogo boljše, za vse, Zdravko Jelinčič

BLAGOSLOVLJINE BOŽIČNE PRAZNIKE IN
SREČNO NOVO LETO 1965
Vam želi

TORONTO KITCHEN EQUIPMENT
DESIGNERS - MANUFACTURERS
ALL TYPES OF STAINLESS STEEL
SHEET METAL — MOBILE CATERING UNITS

104 Cartwright Ave., Toronto 19 781-7447

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE INSREČNO NOVO LETO

želi vsem rojakom

HOZJAN TRUCKING LTD.

36 Geary Ave., Toronto, Ont. 531-8143

VESEL BOŽIČ in SREČNO NOVO LETO VAM ŽELI

MURA

PAINTING CONSTRUCTION CO.

Toronto, Ont.

LE. 5-1457

VESEL BOŽIČ in SREČNO NOVO LETO VAM ŽELI

ŽENSKA MODNA TRGOVINA

WALDMAN'S

LADIES FASHION & CHILDREN'S WEAR

550 Queen St. W.

368-2096

(na vogalu Bathursta)

Zadovoljne božične praznike in srečno novo leto
želi vsem prijateljem in znancem

KARL VIPAVEC

SLOVENSKI ADVOKAT IN NOTAR

278 Bathurst St., Toronto

EM. 4-4004

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO

Želi vsem rojakom

PLATNAR BROS.

PLUMBING & HEATING LTD.

534-5226

255-6406

257 Concord Ave.

Toronto 4, Ont.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO

želi vsem rojakom

ANTON'S MEAT MARKET

ANTON BAVDEK

PRVA SLOVENSKA MESARIJA V TORONTU

633 Vaughan Rd.

Tel. RU. 3-0423

(na vogalu Oakwooda)

Mnogo božičnega miru in sreče v novem letu

1965 ŽELI

GRADBENO PODJETJE

JOŽE KASTELIC LTD.

30 Victor Ave., Mimico • CL.5-2085

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO

Vam želi

GRADBENO PODJETJE

JEREB BROTHERS LTD.

24 Woodbury Ave., Toronto 14 - CL. 5-0920
581 Horner Ave., Toront 14 - CL. 1-9692

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO

ŽELI

TEKSTILNA TRGOVINA

IZIDOR BAJDA

80B Brown's Line - Toronto 14 - 251-2546

BLAGOSLOVLJENE BOŽIČNE PRAZNIKE
SREČNO IN ZADOVLJNO NOVO LETO

želi

DRUŽINA JOHN MURGELJ

73 Gort Ave. Toronto 14

WEST END CONSTRUCTION LTD.

želi vsem rojakom

BLAGOSLOVLJENE PRAZNIKE IN SREČNO
NOVO LETO

237 Brown's Line 251-2351

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO

Vam želi

JOE'S PLUMBING SERVICE

Lastnik: JOŽE BRGLES

266 Hamilton St. - Toronto 8 - 466-1079

SLOVENSKA POTNIŠKA AGENCIJA želi

BLAGOSLOVLJENE BOŽIČNE PRAZNIKE
in USPEHA POLNO NOVO LETO 1965

WORLD TRAVEL SERVICE LTD.

258 College St. - Toronto - WA. 3-4868

SKOZI LUČI IN SENCE

Avtor: Ruda Jurčec. Založnik: Editorial Baraga S.R.L. — Buenos Aires, Argentina, 1964. Cena: Can. \$4.-; strani: 357.

Pod poetičnim naslovom "Skozi luči in sence" so podani spomini slovenskega pisatelja Ruda Jurčeca. Omenjena knjiga vsebuje samo prvi del spominov in sicer dobo od leta 1914 do 1929.

Avtor je izredno zanimivo in prjetno nazival spomine na svoja otroška leta v rojstnem Ormožu, študentovska leta v Ljubljani, Mariboru in Parizu, ter spomine na vse osebnosti, ki jih je srečeval.

Če primerjamo te spomine z onimi od Ivana Hribarja in F. Šukljeta, moramo priznati, da so neprimerno globlji, objektivnejši in predvsem pripovedniški stil je bolj eleganten, značilen za umetnika — besede.

Drugi del bo obravnaval dobo od leta 1929 do 1958; to se pavi tudi slovensko komunistično revolucijo in protirevolucijo.

Ta doba je ena najbolj odločilnih in istočasno brutalnih dob v sloven-

ski zgodovini. Pred pisateljem stoji torej velika naloga. Prepričan sem, da bo avtor kos nalogi, posebno če bo ta drugi — za mene glavni — del, ki ga vsi tako težko pričakujemo, napisan v istem stilu kot prvi — z neoporečno objektivnostjo, zavidljivo treznostjo in rafinirano eleganco. S tem bo dal avtor slovenski literaturi eno novo mojstrovino in istočasno postavil v pravo luč komunistično revolucijo.

Ta zadnja je bila do sedaj nekajkrat popisana s strani svobodnih Slovencev v delno sentimentalnem stilu ali po komunistih, ki še sedaj nočejo priznati, da so izbrali vojno, okupacijo in osvobodilno borbo samo zato, da so prišli do oblasti, kar bi jim bilo drugače nemogoče.

Objektivno knjigo o tej tragični dobi potrebujemo vsi: Slovenci živeči v svobodi, Slovenci doma in Slovenci iz leta 2100.

Prosimo Boga, da bo ohranil pisatelja Ruda Jurčeca še na mnoga leta in mu dal moči, da dovrši svoje veliko delo. Dr. Peter Klopčič

Jugoslavija na pariški mirovni konferenci

Angleški naslov: Yugoslavia at the Paris Peace Conference".

Avtor: Ivo J. Lederer. Založnik: New Haven and London, Yale University Press, 1963.

Strani: 351; cena: Can. \$8.00.

Avtor popisuje na kratko jugoslovansko gibanje v Avstro-Ogerski monarhiji pred letom 1914. Nato natanko analizira politične mahinacije Pašića in srbske vlade, ter jugoslovanskega komiteja med prvo svetovno vojno.

Največ prostora je posvečeno mirovni konferenci.

Glavne ideje knjige so:

1. Jugoslovanski narodi pod Avstro-Ogersko so se osvobodili sami brez zunanje intervencije in to 29. Oktobra, 1918, ko je Narodno Veče v Zagrebu proglasilo neodvisnost Srbov, Hrvatov in Slovencev. Ta proglas smatrajo zgodovinarji za revolucionaren akt. Podobnih revolucij ni bilo niti na Poljskem ali Češkoslovaškem. Ti dve državi sta bili ustanovljeni predvsem po zaslugi svojih političnih zastopnikov v Z. D. in drugih zapadnih državah.

2. Popis borbe novo ustanovljene države kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev za meje, ki so bile vse (razen grške) odprte.

3. Analizira kako je Italija hotela dobiti vse jugoslovanske pokrajine, ki so jih obljubili v londonskem paktu. Za dosego tega je Italija uporabila vso svojo politično moč, kot takratna velesila — zaveznica. Italjani so se poslužili tudi vseh najbolj u-

mazanih sredstev, kar je tipično za skoro vse Italijane. Te njihove mahinacije so natančno popisane in dokumentirane v knjigi.

4. Če ne bi Amerikanci in predvsem predsednik Wilson s vso svojo politično močjo podpirali jugoslovanskih pravic, bi Italjani dobili, kar jim je bilo obljubljeno v londonskem paktu. Po avtorjevem mnenju so bili Amerikanci najbolj pošteni in pozitivni na pariški mirovni konferenci.

Iz knjige je razvidno kako je Pašić skrbel predvsem za srbske interese, Trumbić pa za hrvaške na škodo slovenskih. Avtor nikjer tega jasno ne pove in je to verjetno največji pomankljaj knjige.

Na primer Pašić je dosegel, da se je njihova meja z Bolgarijo spremenila v njihov prid. S tem so dobili v Srbijo okoli 100,000 Bolgarov; istočasno jih pa ni motilo, da je ostalo pol milijona Slovencev in Hrvatov v Italiji.

Zanimiva je analiza vseh osebnosti, ki so predstavljale jugoslovanske narode kot: Pašić, Trumbić, Vesnić, Zolger, i.t.d.

Knjiga je izredno poučljiva in jasno pokaže na kakšne probleme naleti novo ustanovljena država.

Posebno tisti Slovenci, ki bi radi — za vsako ceno — ustanovili slovensko državo, naj jo dobro preštudirajo, da bodo vsaj delno videli na kakšne brutalne probleme bodo naleteli, če bi slučajno kdaj prišlo do vprašanja kako določiti meje slovenske države.

SV. MIKLAVŽ

Med otroškimi spomini mi je najsvetlejši ostal spomin na nebeškega dobrotnika, sv. Miklavža. Spominjam se, kako sva z mlajšo sestro že teden dni pred njegovim praznikom vsak večer pokleknila pred vrata v temi in molila. Tako zbrano in goreče sva molila, da bi se naju mrzli kamen uslišal, kaj šele dobri sv. Miklavž. Očenaš za očenašom sva molila, poleg pa prisluškovala, kdaj se bodo oglasili zvončki lepih spremljevalcev dobrotljivega škofa in svetnika. Zvončkov nisva slišala nikoli, a po petem ali osmem očenašu so se za hip odprla vrata in po podu je zaropotalo. Hitro sva bila pokonci in prižgala luč. Orehi in rožiči so ležali po tleh in nepopisno je bilo najino veselje. V zahvalo sva zmolila še en očenaš.

Tako sva molila in se veselila vsak večer do samega godu sv. Miklavža. Na predvečer sva vzela vsak svoj pehar in z okornimi črkami napisala na listek: Hvaljen Jezus, sv. Miklavž, spodaj pa pripisala najini imeni. Listek sva položila vsak v svoj pehar in šla spat prej kakor običajno. Toda kdo bi spal, ko srce prekipeva od sladkega pričakovanja in nemira. Pozno v noč sva mo-

drovala o dobrem svetniku in njegovem spremstvu in že štela hiše, kjer se je dobrotnik morda že oglasil in koliko hiš ga še loči od naše. Končno je spanec le premagal trudne oči in naju popeljal v svet nebeškega sijaja. V sanjah sva videla sprevod ki je šel skozi vas in obstal pred našo hišo. Dobri svetnik z mitro na glavi in škofovsko palico v roki je stopil v izbo, z njim angeli z vrečami polnimi darov. Vsuli so iz svojih vreč v nastavljena peharja, sv. Miklavž pa je vzdignil roko v blagoslov in njegov škofovski prstan je razsvetil izbo z nebeško svetlobo. Kako blaženo lepo je bilo vse tisti hip. Kot bi se sama sveta nebesa adprla na široko. Potem je sprevod spet odšel po zasneženi poti in sladke melodije nebeških godcev so ga spremljale.

Novo jutro se je zablestelo v sneženih kristalih, kot bi nekaj nebeške svetlobe ostalo na zemlji. V bogatih pramenih se je usipala skozi okna v izbo in osvetljevala dva polna peharja dobrot.

Danes ob veselju svojih otrok, obujam spomine na veselje mojih rosnih let in mi je mehko pri srcu. Otmar Mauser

ZIMSKI LOV

Snežilo je vso noč. Veter je tulil okrog vogla, da je lesena koča, kar ječala. Mraz je pritisnil in na oknih so zacvetele ledene rože.

Sedeli smo pri peči na farmi v Bancroftu. Pisana družba, Slovenci iz Toronta.

»Stari očanci so se ob takem vremenu oklepali peči,« je dejal Ribničan, »mi pa smo preveč neugnani.«

»Dober gospodar bi se sedaj prinesel klastro drv za peč.«

»Tudi ti stopiš lahko po kakšno poleno,« ga je zavrnil doktor.

»Fantje danes poženemo skozi smrekice, tam je zajcev, da se kar gnoj dela,« se je oglasil Frank.

»Baš takole vreme je bilo pred leti,« je zamrmral Jože.

»Pripoveduj, pripoveduj.«

»O hodili smo neikje po Gorenjskem četniki, pred nami partizani, za nami pa nemški žendarji. Sneg je nosilo, da nisi videl nikamor. Bila temno kot sedaj, le da je bil večer. Ustavili smo se v hiši, kjer je svetila luč. Prijazni ljudje, a zbegani. Sedli smo k skoraj mrzli peči, da malo počijemo. Postavili smo mitraljeze vse vprek in polegali po podu. Zunaj je tulil veter kakor sedaj.«

Sam ne vem, kdaj so mi zlezle oči vkup, ne vem, če je bilo kaj straže, preveč smo bili utrujeni. Leščerba pri Bogcu v kotu je medlo brlela. Kar se nekaj zgane tam pri peči. Ven pomoli črna roka. Oči se mi kar same raztegnejo.

Privid ali zares? Po hrbtu mi zagomoze mravljinici. Odrevenim, kakor bi zmrznil.

Za roko se pokaže glava, črna kakor od vraga. Zablistajo se oči. Kdo si? Duh, partizan ali hudič?

Dva skoka in postava skoči skozi vrata v vihar. Zunaj zadrda mitraljez.

»Kaj je? Ali si ga? — Koga boš, saj je bil duh?«

»Lahko je bil skrit partizan!«

»Mogoče čisto nedolžen človek, a takole črn.«

»Hudič ali partizan, saj je vseeno,« je dejal komandant. »Poglejte, če jih je še kaj notri.«

»Še par pripomb in spali smo dalje, zanašajoč se na božje varstvo in naše orožje.«

»Zadosti bo politike, veter se je unesel, pojdimo!«

Tiho smo zagazili v novi sneg, ki se je razsipel pod nogami. Od Ottawe sem se je vzdignilo jutro. Zasneženo drevje nas je pozdravilo, izza

BLAGOSLOVLJENE BOŽIČNE PRAZNIKE IN
SREČNO NOVO LETO želi
svojim klientom, znancem in prijateljem

MESARIJA in KLOBASIČARNA JOŽE DERMASTJA

194 Augusta Ave Telefon: EM. 8-0490
(židovski market)

Na razpolago imamo vse vrste svežega in doma prekajene-
nega mesa, kranjske klobase, vse vrste domačih salam,
šunk, kisle zelje in repo, bučno olje, i.t.d.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO
želi vsem prijateljem in znancem

SLOVENSKO KATOLIŠKO AKADEMSKO STAREŠINSTVO (S.K.A.S.) V TORONTU

BLAGOSLOVLJENE BOŽIČNE PRAZNIKE
in SREČNO NOVO LETO

želi vsem rojakom

Slovenska Telovadna Zveza

ZIMSKI LOV (Nadaljevanje)

oblakov se je razvilo pogorje. Lovci so utonili za drevjem, da se razpostavijo. Inženir je izpustil psa.

Gledal sem pod drevje, gozd je bil tih in zasut, sledi nobene. Stopim korak k brezi. Hop! Zdaj skoči nekaj belega izpod nog, sneg se zaprašči, nič. Zajec je že na varnem v zavetju borovčkov.

Pes zacvili v goščavi in žene najzaj. Tam se zaprašči sneg: prvič, drugič, že sta za drevjem, sedaj poka od povsod.

»Hav, hav, hav,« priteče pes, da se kar kadi za njim. Za menoj bel premik, streljam, nekaj se obrne in skače, pes hlodne po njem.

Kratko življenje, kruta usoda!

Gledam Janeza, tudi on pobira zajca.

Zopet se zaprašči nekaj in izgine v goščavi, le sneg, ki se osipa, da je bilo tam nekaj.

Pomaknemo se naprej, iz oblakov pokuka sonce. Dan je krasen, res škoda, da bi ostal v Torontu. Sedim na starem hlođu pod hribom in gledam vso dolino pod seboj. Vse tiho je, le lajež v goščavi. Zdaj se zdrznem, nekaj temnega šviga proti hribu. V dolgih skokih se bliža lisica,

košati rep ji vira po zraku. Predaleč, vendar stisnem petelina. V hipu zaobrbe z repom in že jadra proti Janezu.

»Pok, pok,« poskočila je, že se valja po snegu.

»Čestitam, lepa je,« mu pravim, ko pobira lisico.

Pod skalami mi zaostaja korak, v snegu se zableste sledovi jelenov. Ta krasna živel sicer ni bila sedaj v sezoni, a vselej jo rad gledam, kadar je v svojem pravem domovanju. Sledim z očmi in stopam naprej, zdaj se stresa sneg s košate jelke in trije repi se vzdignejo med smrečjem in že izginejo kakor duhovi.

»Bodo za drugo leto,« je dejal inženir.

Tako teče dan, pomikamo se čez hribe in doline. Ko se sonce nagne v rdeč zaton, je lov nailepši. Baš pred večerom smo spodili dva volka ki sta zajadrala čez sneženo poljano in izginila v bližjem lesu.

Ko pa nastopi noč in se nebo zasuje z zvezdami, zopet teče debata pri topli peči v koči, o kraju tam daleč za gorami in velikim morjem, tam kjer je stal očetov dom.

Črtomir

TOMAŽ RUTAR

Tomaž Rutar... Kdo je bil in kaj? Faimošter pri Sv. Luciji na mostu je bil, Čiginjec po rodu, duša tolminska. Duša tolminska pa je prav tisto, kar je zemlja tolminska. Čudna zemlja. Oprta je v planinski sneg, oprta v goriški jug. Da se v obraz potiš in ti hrbtenico stresa mraz. Taka je zemlja tolminska.

Vsaj v tisti prvi tolminski pomladi okoli zgodnje vélike noči v tednu po svetem Jožefu. Kakor zemlja, taka duša. Srce je gorko in čuti, beseda pa je bridka kakor kis na stepeni soldaški život, ki so ga pognali skozi petdeset šib. In Tomaž Rutar je bil taka človeška duša. Kakor da je sam šel skozi petdeset šib in kis in ne njegov ded. Kakor da svoje žive dni ni matere imel, da bi ga bila z božajočo besedo lepo povedati učila.

Celo tok je bil, kakor da ni pravi božii duhovnik, nego robot voznik ali lavdonski grenadir: Pulver und Bleil! Tomaž Rutar, mostarski fajmošter... Ali zdaj veste, kdo pa kai? Tomaž Rutar, en sam, in je res tako, Pulver und Bleil!

Moj stari oče, tisti Lovrič sam ki se je nekaj z njim prerekal, je povedal o njem, o gospodu Tomažu:

»Čiginjec je bil, srdit dedec pa grčav. Ko pa je za véliki teden pridgal, je bil svet mož. Bog mu nebesa daj!«

PROSIMO DAROVE ZA TISKOVNI SKLAD!

PRIJATELJU

*Kam vendar letiš mi, prijatelj,
čemu vendar sanjaš o slavi,
o sili, pohodih, veselju...
pozabljaš pa stvarnost?*

*Saj še domovina ti bo
prevelika; prerastla te bo
še domača dolina, in hiša...
kjer prve si skušal korake.*

*Ko prišla bo ura, in odbila,
Bog daj da ne bi ti nenadno...
odvečna ti bo še postelja.*

*Zadosti bo nam meter zemlje,
zadosti bo kamen z imenom...
Za leto še teh ne bo treba.*

Zdravko Jelinčič

VESEL BOŽIČ IN SREČNO NOVO LETO VAM ŽELI

"SAVA" MOTORS

Splošna mehanična delavnica

ALOJZ ZAJC

1329 Kennedy Rd., Scarboro, Ont. PL. 5-2533

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN USPEHA POLNO
NOVO LETO 1965

želi vsem Slovencem

POST MACHINE CO.

VLADO SODJA

810 Dupont St. Toronto, Ont. LE. 5-5372

VESEL BOŽIČ IN SREČNO NOVO LETO VAM ŽELI

KENNEDY MACHINE SHOP

TOOLS & DIES

I. KRIVEC & J. HRUP

1329 Kennedy Rd., Scarboro, Ont. PL. 9-9980

VESEL BOŽIČ IN SREČNO NOVO LETO VAM ŽELI

STAR STUDIO PHOTOGRAPHY

Strokovnjaki za poročne slike.

756 St. Clair Ave. W. 533-7064

VESEL BOŽIČ IN SREČNO NOVO LETO VAM ŽELI

ADELAIDE AUTO BODY

General repairs, body work & painting

I. SMOLINGER

876 Adelaide St. W., Toronto, Ont. 366-3282

BLAGOSLOVLJENE BOŽIČNE PRAZNIKE IN
SREČNO NOVO LETO

Vam želi

KAVČIČ CONSTRUCTION LTD.

162 Clinton St., Toronto 4 LE. 2-8161

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO

želi vsem rojakom

HOME DELICATESSEN & BAKERY

restauracija in pekarija, domača hrana,
pečeni prašički, burek itd.

652 Queen St. W., Toronto 363-9750

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO
želi vsem rojakom

C M L MOTORS LTD.

Splošna mehanična delavnica
Popravila motorjev in karoserij

1390 Dufferin St. - Toronto - 536-2169

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO
želi vsem rojakom

BLOOR HARDWARE & PAINT

LE. 1-6183

608 Bloor St. W. (at Palmerston) Toronto, Ont.

L. VESEL BOŽIČ IN SREČNO NOVO LETO VAM ŽELI

LUXOR RADIO

Radio aparati - televizijski aparati - gramofoni - šivalni
stroji - pisalni stroji - hladniki - pralni stroji
Na zalogi plošče iz Slovenije

624 Bloor St. W. LE. 1-3085

VESEL BOŽIČ IN SREČNO NOVO LETO VAM ŽELI

CELEBRITY SHOES LTD.

TOVARNA ŽENSKIH ČEVLJEV

JOŽE AVSENIK & FRANK KATANA

251 Spadina Ave., Toronto, Ont. 363-9524

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO
želi

A. REX COIN COMPANY

Kupujemo in prodajamo stare kovance
Preko "Tele-type" imamo zvezo po celi Ameriki
ZORA & BRANKO RESIMICH

420 Queen St. W. - Toronto, Ont. - 364-6537

Vesele božične praznike in srečno novo leto
želi vsem Slovencem

STONE AMBROŽIČ

SLOVENSKI ADVOKAT

714 College St., - Toronto, Ont. - LE. 1-0715

BLAGOSLOVLJENE BOŽIČNE PRAZNIKE
in SREČNO NOVO LETO želi
svojim klientom, znancem in prijateljem

SLOVENSKI ZOBOZDRAVNIK

Dr. ZLATKO A. VERBIČ

2902 Dundas St. W. - Toronto 9 - 769-7368

HRALNICA IN POSOJILNICA

SLOVENSKIH ŽUPNIJ V TORONTU

želi

BLAGOSLOVLJENE BOŽIČNE PRAZNIKE
in USPEHA POLNO NOVO LETO 1965

vsem Slovencem posebno pa še članom

Naj ne bo župljana, ki ne bi bil član župnijske hranilnice in
posojilnice.

618 Manning Ave. - Toronto, Ont. - LE. 1-8475
225 BROWN'S LINE, TORONTO 14, ONT.

VESEL BOŽIČ in SREČNO NOVO LETO VAM
želi

"OSCAR" JEWELLERY

Urarski mojster MIRKO JEŽ

Lepa izbira VSEH VRST UR in ZLATNINE, KRISTALNIH,
SREBRNIH in drugih DARILNIH PREDMETOV. — Stro-
kovna popravila ur s pismenim jamstvom.

346 Queen St. W., - Toronto 2B, Ont. - 368-3780

BLAGOSLOVLJENE BOŽIČNE PRAZNIKE
SREČNO IN ZADOVLJNO NOVO LETO

želi svojim klientom, znancem in prijateljem

Dr. F. POROVNE, zdravnik

2406 Dufferin St. - Toronto 10, Ont. RU. 1-8162

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO
želi

ANTON MUHIČ

STAVBENO MIZARSTVO

20 Minstrel Dr. — 255-8474

VESEL BOŽIČ in SREČNO NOVO LETO

Vam želi

FRANK ELECTRIC

FRANK LEVSTIK

35 Dodington Dr. • CL. 1-0586

BLAGOSLOVLJENE BOŽIČNE PRAZNIKE
in SREČNO NOVO LETO

želi

STAVBENO PODJETJE

F. F. CONSTRUCTION CO. LTD.

Lastnik: A. FERKUL

183 Beta St., - Toronto 14 - CL. 9-7334

OB DUHOVNI PODOBI ŠKOFA GREGORIJA ROŽMANA

V mesecu novembru smo se Slovenci po svetu spominjali veličine škofa dr. Gregorija Rožmana, ki nas je zapustil pred petimi leti. Naj njegova duhovna podoba živi v našem spominu, v naših prizadevanjih in delu.

Škof Gregorij Rožman je v svojem življenju reševal človeka, reševal svoj narod s tem, da mu je ne-prestano prižigal luči resnice, stalno branil pravico in kazal jasne ideale. Pri tem delu pa ni nikogar žalil in ni obsojal človeka, obsojal je zmote in zablode. Njegova pot je bila ravna, njegov nauk in vse delo usmerjeno k večnosti, k Bogu. To usmerjenost, to "kvišku srca" je hotel dati tudi

vsemu posvetnemu delu. K Bogu naj vodi politika, kultura, znanost, zabava in svetne dobrine. Samo v tej usmerjenosti bo zavarovano narodovo mesto v zgodovini narodov. Bil je dosleden. Vijugastih potov, skakanja z desne na levo ni poznal. Svoj nauk je potrjeval s trpljenjem, s katerim je Bogu plačeval za zgrešena pota drugih. Ni se menil za sodbo tega sveta. Od njega ni pričakoval ne priznanja, ne opravičenja. Sam mi je dejal: "Šele v nebesih bomo opravičeni".

Bogata je duhovna dediščina pokojnega škofa Gregorija. Premalo se zavedamo, da je naša last. Med nami je toliko drugih stvari, ki se nam

zdijo važne in velike. To pa zato, ker smo sami tako pritlikavi, da nismo zmožni, da bi naš pogled objel cel svet. Danes je v resnici važno samo eno: ali bo nad vsem svetom zasvetila rdeča zvezda, ali pa bo temu svetu posijalo sonce božjega usmiljenja. Če bo prvo, bodo vsi naši "veliki" problemi rešeni in to ne po naši volji in ne po naših željah. Če bo drugo, bo rešeno vse in sicer bo prav rešeno. Danes ni več svetne moči, ki bi božjemu usmiljenju priborila mesto nad rdečo zvezdo. Če bodo svetne sile merile svoje moči, bomo vsi zgoreli v atomskih plamenih.

Zato so nasledniki apostolov s s Kristusovim namestnikom izbrali edino možno pot rešitve: *obnova, razgovor, združenje*. Sv. oče se pogovarja s pravoslavnicami, sprejema protestante in gosti poglavarje poganskih verstev. Mi pa smo sprejeli

en krst, izpovedujemo isto vero in prejemamo isto Telo, a smo zdrobljeni, drug drugemu obračamo hrbet in izpodjedamo zdrave krščanske osnove sožitja. Naša skupna usoda more biti samo pogin, če ne bomo znali najti skupne poti v življenje.

Zakaj ne bi ob duhovni zapuščini pok. škofa Gregorija stopili na isto praktično pot, kot nam jo kaže Cerkev? Če priznamo škofov nauk smo že eno; če njega, škofa, vzamemo za vzgled, moramo biti skupaj; če smo mu rekli pastir, pojdemo skupaj za njim; če je bil dober, zakaj bi bili mi hudobni. Vse pa, kar mislimo, da nas loči, lahko po njegovi priprošnji v našem razgovoru okrog mize spoznamo za ničevo in zrelih ljudi nevredno.

(Iz govora, ki ga je na komemoraciji v Torontu imel 22. nov. 1964 g. Peter Markeš).

ŠKODA JE KRUSČEVA...

Tako in enako smo slišali takoj prve dni po "odstavitvi" Kruščeva v Rusiji in tako slišimo še danes od nerazgledanih ljudi, pa tudi od takih, ki bi jim prisodili večjo razgledanost in več inteligence. Kdor zasleduje samo navadne dnevne novice katere časnikarji po svoje tolmačijo in napihujejo po načinu, kakor poznajo svoje brave, da jim najbolj ugaja in prija njihovi miselnosti in ne pogleda globlje v stvar, kdor občuduje samo okvir, ne pa tudi podobo v njem, kaj predstavlja in kaj pomeni, ta kar lahko resno verjame, da je škoda Kruščeva. Kdor se je pa potrudil, da je pogledal podobo in njeno ozadje, njeno notranje delo, ta pa za Kruščevom ne bo žaloval. Naj naštejemo tukaj nekaj njegovih — "dobrih del" —:

Ako sežemo nazaj v prve začetke bolševiške revolucije, se bomo spomnili koliko nasilnih smrti, ki so padale v stotisočih in milijonih v najhujših mukah, je on kriv in so-kriv. Množičnega klanja in streljanja Ukrajincev, njegovih sonarodnjakov je v glavnem kriv on. Gotovo je moral biti poleg Mikojana in še nekaterih, neutrudno delaven in uslužen najbolj peklenskemu Stalinovemu režimu kar jih pozna svet, ki je opravljal čudovite čistke tudi v

vodstvu samem tako, da so ostali le tisočprocentni. In med temi je ostal tudi on in izšel iz njega ves borben in sposoben odstraniti vse, kar mu je bilo na poti in postavil sebe za voditelja svetovnega komunizma.

Ni prostora tu, da bi naštevali vsa njegova — "dobra dela" — po prevzemu vodstva. Naj navedemo le nekaj, kar se je zgodilo v zadnjem letu njegovega vladanja, — povzeto iz slovenske oddaje vatikanskega radia

"V Rusiji se ustanovili zavod za znanstveno brezboštvo. Ta zavod ima mnoge naloge: Povečati protiversko propagando, organizirati posebne tečaje in predavanja za znanstveno brezboštvo na vseh vzgojnih zavodih, univerzah, srednjih šolah in v vseh organizacijah. Skrbeti za protiverske filme, za izdajo protiverskih knjig in drugega materijala za brezbožno propagando, skrbeti mora za ustanavljanje brezbožnih krožkov v šolah, skrbeti za protiverske igre in prireditve šolarjev ter skrbeti, da zginejo vsi verski prazniki in tako dalje. Vse to in tako se je zgodilo po vednosti in naročilu Kruščeva, ki ga je škoda...

Ko sem vprašal zadnjič predsednika N. O. dr. Kreka, kaj on misli o odstavitvi Kruščeva, mi je odgovoril nekako takole: — To je dogovorjena igra. Gre za obstoj svetovnega komunizma. Kruščev je uvidel, da se bo treba sprijazniti s Kitajci, drugače bo razpadel komunizem, kar se pa po njegovem ne sme zgoditi. Bo morda le treba dati Mongolijo Kitajski. Kruščev pa misli, da ne sme zapustiti manjše Rusije kot jo je sprejel. Zato se je umaknil in prepustil vodstvo s sporazumnim programom drugim in morda naročil, naj bijejo po njemu kolikor hočejo, če je to vprid komunistični stvari itd.

Že samo iz tega, kar je v tem članku napisanega, vsak pameten človek lahko sprevidi, da je bil Kruščev krut, zvest in skrajno nevaren komunist. Vse si je dovolil, vse slabo podpiral, vse dobro onemogočal, pil vodko, zbijal s čevljem po mizi, se norčeval, se dosti smejal, ter po izreku — en lep pogled, srce se vžge — zasanjal ves svet v upanje, da se je komunizem poboljšal, kar je pa popolni nesmisel. Zapomni mo si, da je komunizem satanova organizacija ter, da je satan zelo iznajdljiv...! Zato Kruščeva ni škoda!!!

L. A. st.

ČE BI BIL KDO PRIVPRAVLJEN DAROVATI ZA SLOMŠKOVO ZADEVO ALI PRISPEVATI V SKLAD ZA "SLOMŠKOV LIST" NAJ POŠLJE NA NASLOV:

Rev. JOSIP VARGA,
11,607 HONEYDALE AVE.,
CLEVELAND, OHIO, 44,120 U.S.A.

ali na

G. LOJZE AMBROŽIČ,
67 MALAMUTE CRESC.,
AGINCOURT, Ontario, CANADA

Novice iz domovine

● **KULTURNI DOM V TRSTU.** — Trst je končno dobil svoj slovenski kulturni dom. Z njim sta tržaško slovensko gledališče in njegova gledališka družina končno vendarle dobila dostojno streho.

Po dvajsetih letih garaškega dela in nadčloveško potrpežljivega čakanja so italijanske oblasti končno uvrstile slovensko gledališče v kategorijo priznanih ustanov in skupin.

Kulturni dom je impozantna stavba s sedmimi nadstropji in se nahaja skoraj v središču mesta v ulici Petronio. V domu je, poleg gledališča, našla svoje prostore tudi slovenska tržaška študijska knjižnica, vrsta klubskih dvoran, itd.

To je za vse Slovence, preko vseh ideologij, silno razveseljav dogodek. Edino, kar si pri tem demokratični Slovenci žele je le to, da bi dom ne postal gnezdo ideološke ali strujarske propagande, ker bi to bilo zanj ravno toliko kot zagotovljen neuspeh in prerani konec z usodnimi posledicami na tem ozemlju.

● **DARILO VATIKANA PRAVOSLAVNI CERKVI.** — Papež Pavel VI je osebno poslal katoliški škofiji v Banjaluki na Hrvaškem dva milijona dinarjev, da se podarijo tamkajšnji pravoslavni škofiji za obnovo cerkve, ki so jo med vojno uničili ustaši.

● **JUŠ KOZAK UMRL.** — Konec avgusta je umr 73 let star, slovenski levičarski pisatelj in esejist. Juš Kozak, čigar ime se je delno uveljavilo po drugi svetovni vojni. Zapustil nam je roman "Šempeter", avtobiografske črtice "Celica", nato roman "Lesena žlica", ter vrsto manjših pripovedi, kritik, itd.

● **DR. KAREL DOBIDA UMRL.** — Prometna nesreča v Gradcu je terjala življenje direktorja Narodne Galerije v Ljubljani. Slovenija je z njim izgubila treznega prevajalca v slovensščino ter izvrstnega organizatorja in poznavalca umetnosti.

● **ZASAVSKA CESTA.** — Zasavska cesta, ki naj poveže vse kraje ob Savi, od Ljubljane do Brežic, je sedaj v gradnji. Najtežji del, pred Litijo, je bilo treba vsekati v živo skalo in so pri tem pomagale vojaške edinice. Dokončan je odsek do Zagozja ob Savi.

● **SLOVENSKA INDUSTRIJA CELULOZE.** — Proizvodnja celuloze in papirja v Sloveniji se je povečala za 24%, medtem ko je v ostalih jugoslovanskih republikah v zaostajanju za predvidenimi proizvodnimi plani. Uspeh je slovenskim tovarnam omogočila izboljšana preskrba s surovinami ter visoko izkoriščanje proizvodnih zmogljivosti.

● **OBISK.** — Konec septembra je Jugoslavijo obiskal češki predsednik. Obiskal je pri tem tudi Slovenijo in Ljubljano. Kmalu zatem je bil med obema državama podpisan sporazum o odpravi potnih viz. Po pisanju slovenskih listov je Češka že dvanajsta država za katero Jugoslovani ne potrebujejo vstopnih viz.

● **GRAŠKI VELESEJEM.** — Na Graškem jesenskem velesejmu se je mudila tudi široka delegacija iz Slovenije in razpravljala s Štajerskimi predstavniki gospodarskih in upravnih ustanov o razširitvi trgovine med Slovenijo in Štajersko.

● **SLOVENŠČINA V TRSTU.** — Tržaški pokrajinski uradni list je začel izhajati meseca oktobra tudi v slovenskem jeziku. Na Opčinah so dobili slovenske napise spomeniki nacističnih žrtev med zadnjo vojno. ● **LJUBELJSKI PRELAZ.** — Dela na ljubeljskem prelazu med Jugoslavijo in Avstrijo hitro napredujejo: Na jugoslovanski strani je bilo pokritih z obokom 127 metrov ceste, da jo zavaruje pred snegom in plazovi.

● **TRNOVSKA ELEKTRARNA.** — O gradnji velike elektrarne pod Bovcem in velikega akumulacijskega jezera okoli Bovca samega se govori že skoraj 30 let. Začeli so o tem razmišljati že Italijani in napisali so o tem vrsto razprav v celi knjigi. Po prihodu Jugoslavije se je vprašanje zopet dvignilo, kajti dobička v električni energiji ni mogoče prezreti.

● **NOV GOSPODARSKI SISTEM.** — V Beogradu je skupina gospodarskih strokovnjakov zaključila, koncem meseca septembra, večmesečno delo pri izdelavi predloga za temeljite spremembe v jugoslovanskem gospodarskem sistemu. Predlog povdarja nujno potrebo, da pri razpolaganju s sredstvi za investicije pride do popolnega izraza vloge proizvajalcev samih. Državno vmešavanje na tem področju je treba odpraviti, ker se je izkazalo ne-realistično.

● **MARIBORSKA DRAMA.** — Mariborska Drama je dobila novega direktorja v osebi režiserja Frana Žižka.

● **SKRBI ZA LENDAVO.** — Kakor izgleda se ležišča nafte pri Lendavi hitro izčrpavajo. Menda so že izčrpana. Drugih ležišč pa na našem ozemlju ni najti. V koliko bi bilo mogoče sodelovati z Madžari, ki imajo v bližini Lendave še mnogo dobrih ležišč nafte, potem bi se problem tega našega kraja le dal nekako rešiti. Drugače pa bo treba popolnoma preusmeriti sedanjo industrijo in se zopet posvetiti zemlji, ki zadnje čase izgleda zelo zanemarjena.

● **PRAVICE DRŽAVLJANOV.** — Zvezni zbor in organizacijsko-politični zbor Zvezne Skupščine v Beogradu sta ugotovila(l) da jugoslovanske oblasti danes izdajajo državljanom kar 260 raznih vrst potrdil, kar dokazuje, da med oblastjo in državljanji obstaja globoko nezaupanje — ki ga je treba menda odpraviti.

● **JUGOSLAVIJA IN SOVJETSKI SKUPNI TRG.** — V Moskvi je koncem meseca septembra Jugoslavija sklenila sporazum o sodelovanju na nekaterih področjih tega vzhodnoevropskega trga.

● **OLAJŠAN VSTOP V JUGOSLAVIJO.** — Do 15. aprila prihodnjega leta je mogoče dobiti vstopno vizo za Jugoslavijo kar na meji. Izključeni so državljani držav s katerimi Jugoslavija nima diplomatskih stikov.

● **BREZPLAČNI PREVOZ UČENCEV.** — Brezplačni prevoz in brezplačne knjige za učence in študente so bili predlagani na Hrvaškem.

● **PROGA SARAJEVO-PLOČE** — V gradnji je normalnotirna proga iz Sarajeva do Ploče ob ustju Neretve na Jadranu. Dolga bo 194 Km in bo verjetno končana leta 1966. Zaradi njene važnosti in velike centralne v Jablanici bo proga takoj elektrificirana. Želeti bi bilo, da bi se z isto skrbjo elektrificirala tudi proga za Koper na Slovenskem!

● **PRIDOBITEV TRIGLAVSKEGA GOROVJA.** — V trentarsko dolino pod Triglavom so preteklo poletje pripeljali iz italijanskega narodnega parka Gran Paradiso tri kozoroge, in jih izpustili v širok ograjen prostor pod Pihavcem, kjer naj bi si do prihodnje pomladi privadili novemu okolju in se pomnožili. Spomladi jih pa nameravajo izpustiti v popolno svobodo. Kot je znano, so bili kozorogi iztrebljeni iz naših gor že v 18. stoletju. O njih so v naših narodnih pripovedkah ostale le zgodbe o "Zlatorogu". Upati je, da bo hvalevredni poskus uspel.

● **JUGOSLOVANSKE ŽELEZNICE.** — Generalni Direktor JŽ Dr. Marjan Dermastja, Slovenec, je na tiskovni konferenci izjavil, da zaradi naraščanja cen bo primanjkljaj v blagajni železnice letos verjetno narastel na 30 milijard dinarjev, kar predstavlja silno resen problem. Da se to stanje omili, če že ne odpravi, je bilo predlagano, in sprejeto, da se zmanjša hitrost vlakov (in pri tem prihrani na kurivu), da se nekateri vlaki sploh ukinejo, ter da se zopet uvedejo parne lokomotive namesto dieslovih. Velike težave povzročajo železnicam slabe in zastarele proge ter pomanjkanje lokomotiv in vagonov.

● **KOPER PRIKLJUČEN SLOVENSKEMU ELEKTRIČNEMU OMREŽJU.** — V začetku meseca julija je v Škocjanu pri Koprju stekla nova velika transformatorska postaja, ki je Koper in vso slovensko obalo končno vključila v slovenski elektroenergetski sistem 110 in 35 kilovoltov. Dela še niso povsem dokončana, saj spremenitev toka iz italijanske prenosne napetosti 50 in 27 kilovoltov prinaša dolgo vrsto zamotanih in silno delikatnih del. Razveseljivo pa je dejstvo da bo slovenska obala že od sedaj dalje mogla dobivati standardno slovensko električno energijo, ki je tesno povezana tudi s hrvaško in zato neprimerno bolj gotova in stalna kot je bila italijanska, ki jo je Koper dosedaj dobival preko Trsta.

● **CENE.** — Po podatkih jugoslovanskega zveznega zavoda za statistiko v Beogradu, so se cene za hrano povečale od lani do letos za 31%, gostinske usluge (za turiste) pa za 23%.

● **JADRANSKA MAGISTRALA.** — Dela ne potekajo preveč zadovoljivo, zlasti zaradi pomanjkanja materiala. V gradnji je most čez morsko ožino pri Šibeniku. Težave baje imajo v Črni Gori.

● **MEHIKA IN JUGOSLAVIJA.** — Mehika je s posebnim sporazumom povečala svojo trgovino z Jugoslavijo. Nakupovala bo v Jugoslaviji več vrst strojev in menda celo ladje.

● **HIDROCENTRALA DJERDAP.** — V začetku meseca septembra se je na Donavi, pri takozvanih Železnih vratih, ali Djerdapu, na meji med Romunijo in Jugoslavijo, začela graditi ena največjih hidroelektrarn v Evropi, ki bo sama dajala, kadar bo leta 1971 dokončana, 2100 megavatov energije, ali v drugih besedah, več kot vse dosedanje jugoslovanske elektrarne skupaj, ki dajajo 1750 megavatov. Polovica elektrarne, ali prav za prav elektrarn, bo pripadala Jugoslaviji, polovica pa Romuniji. Po menju strokovnjakov bi z delnim zvišanjem ravni Donave nad predvidenim lahko dobili še milijardo kilovatnih ur energije, toda o tem so še v teku razpravljanja in podrobnejša proučevanja.

● **JESENIŠKA ŽELEZARNA.** — Iz Švedske je železarna dobila 60-tonsko električno peč. Pripeljala jo je na Reko švedska ladja. Za ostale sestavne dele, ki tehtajo okoli 360 ton pa so morali najeti posebne železniške vagonne.

"SLOVENSKO MISEL"

izdaja Društvo Slovencev - Baraga v Torontu v okviru "Slovenskega Sveta v Kanadi" — Naslov:

618 Manning Avenue, Toronto 4, Canada

Tiska: Paweł Małak, Toronto - LE. 2-4670